

Bjørn Elmquist (V):

»Skal adoptionsloven, som ændret ved lov nr. 326 af 4. juni 1986, forstås således, at også effektueringstidspunktet – og ikke alene et eventuelt anderledes tidspunkt for indgåelse af »rugemorsaftale« – kan være afgørende for, om en sådan aftale er omfattet af de nye fra den 1. oktober gældende regler på dette område?«

Begrundelse

I adoptionslovens nye formuleringer synes der ikke at være taget entydig stilling til det her rejste spørgsmål. Bl.a. af bevismæssige hensyn, og da der jo skal adoption til for at overføre forældremyndigheden, der først kan finde sted efter barnets fødsel, synes effektueringstidspunktet nok så relevant som et eventuelt anderledes tidspunkt for indgåelse af aftalen.

Svar (17/10 86):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Den ændring af adoptionsloven, der skete ved lov nr. 326 af 4. juni 1986, indeholder i § 33, jf. § 44, en bestemmelse om forbud mod formidling af surrogatmoderskab. Efter disse bestemmelser er enhver form for formidling af og annoncering om kontakt mellem en surrogatmor og et par, der ønsker at modtage et barn, strafbar. Det er således ikke tilladt en kvinde at annoncere efter barnløse par eller omvendt.

Loven trådte først i kraft den 1. oktober 1986, hvorfor en formidling eller annoncering foretaget inden dette tidspunkt ikke er strafbar.

Ved Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 596 af 5. september 1986, § 6, stk. 2, er det imidlertid blevet præciseret, at en aftale om overførelse af forældremyndigheden ikke vil kunne godkendes af statsamtet, hvis der i forbindelse med overførelsen af forældremyndigheden ydes vederlag eller betaling for tabt arbejdsfortjeneste.

Tilsvarende er det i Justitsministeriets adoptionsbekendtgørelse fastsat, at bevilling til adoption ikke kan meddeles, hvis adoptionsansøgeren yder vederlag eller betaling for tabt arbejdsfortjeneste til barnets forældre.

Spm. nr. S 47

Til *justitsministeren* (9/10 86) af:

Bjørn Elmquist (V):

»Kan der angives nogen beløbsmæssig grænse for, hvor store pengesummer der kan betales en rugemor inden for rammerne af en lovlig rugemorsaftale?«

Begrundelse

I bemærkningerne til lovforslag nr. L 164, 1985–86, der førte til ændring af adoptionsloven bl.a. vedrørende rugemorsaftaler, hedder det på side 6:

»I bekendtgørelse nr. 561 af 16. december 1985 om forældremyndighed og samværret vil det i § 4 blive fastsat, at statsamtet ikke må godkende aftaler om overførelse af forældremyndighed, såfremt der skal ydes vederlag eller betaling for tabt arbejdsfortjeneste til indehaveren af forældremyndigheden. En tilsvarende regel vil blive indsat i § 13 a i adoptionsbekendtgørelse nr. 325 af 15. juni 1984, således at statsamtet i disse tilfælde skal nægte bevilling til adoption.«

Selve det offentligt at angive, hvor snævre beløbsmæssige rammer eventuelle pengesummer mellem parterne i en rugemorsaftale skal holdes inden for, kan medvirke til, at der ikke ud fra økonomiske motiver indgås sådanne aftaler.

Svar (17/10 86):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ved afgørelsen af, om der er tale om aftaler med eller uden vederlag, må det være udgangspunktet, at den kvinde, der skal føde barnet, ikke må kunne opnå nogen fortjeneste eller på anden måde få hævet sin levestandard herved. Efter den gældende praksis efter adoptionsloven er det ligeledes udgangspunktet, at der ikke må ydes et egentligt vederlag for barnet. For at undgå, at der vil kunne ydes store beløb til surrogatmoderen, er det som nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. S 46 i Justitsministeriets administrative regler præciseret, at overførelser af forældremyndighed og adoption vil kunne nægtes, hvis der er ydet vederlag eller betaling for tabt arbejdsfortjeneste.

Dette indebærer, at der i forbindelse med surrogatmoderarrangementer alene må være